

Forskrift om rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag for trinn 8-13

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 18. mars 2013 med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler av 1. april 2005 nr. 15 § 3-2 annet ledd.

§ 1 VIRKEOMRÅDE OG FORMÅL

Forskriftens virkeområde er praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag for trinn 8 – 13.

Forskriftens formål er å legge til rette for at utdanningsinstitusjonene tilbyr en praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag for trinn 8 – 13 som er profesjonsrettet, forsknings- og erfaringsbasert og av høy faglig kvalitet. Det skal være helhet og sammenheng mellom yrkesfag, pedagogikk, yrkesdidaktikk og praksis. Utdanningen må imøtekomme samfunnets og skolens behov og skal forholde seg til opplæringsloven og gjeldende læreplanverk for grunnopplæringen.

Utdanningen skal sikre at kandidatene kan videreutvikle skolen som en institusjon for læring og dannelse i et demokratisk samfunn. Utdanningen skal ivareta perspektiver knyttet til likestilling og det flerkulturelle samfunn, og skape forståelse for en skole som er for alle elever, uavhengig av deres forutsetninger og sosiale, kulturelle og språklige bakgrunn.

Praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag skal kvalifisere til å ivareta opplæring om samiske forhold, herunder kjennskap til den statusen urfolk har internasjonalt, og samiske barn og ungdoms rett til opplæring i tråd med opplæringsloven og gjeldende læreplanverk.

§ 2 LÆRINGSUTBYTTE

Kandidaten skal etter fullført Praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag ha følgende samlede læringsutbytte, definert som kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Utdanningen er på nivå 6 i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket.

KUNNSKAP

Kandidaten

- har kunnskap om gjeldende lovverk og styringsdokumenter som er relevante for profesjons- og yrkesutøvelsen
- har bred kunnskap om yrkesfag, pedagogikk og yrkesdidaktikk, arbeidsmetoder/verktøy og prosesser som er relevante for profesjons- og yrkesutøvelsen, og kan vurdere behov for HMS-tiltak
- kan se yrkesopplæringen og yrkesutøvelsen i et historisk og kulturelt perspektiv
- har kunnskap om skolens mandat, opplæringens verdigrunnlag og det helhetlige opplæringsløpet fra ungdomstrinnet til endt fag- eller yrkesopplæring (8 -13 trinn)
- har bred kunnskap om ungdomskultur og ungdoms utvikling og læring i ulike sosiale og flerkulturelle kontekster
- har kunnskap om ungdom i vanskelige situasjoner og om deres rettigheter i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv
- kjenner til nasjonalt og internasjonalt forsknings- og utviklingsarbeid med relevans for

lærerprofesjonen innenfor det yrkespedagogiske og det yrkesfaglige området, og kan oppdatere sin kunnskap innenfor fagområdet

FERDIGHETER

Kandidaten

- kan anvende sine yrkesfaglige, pedagogiske, yrkesdidaktiske og teknologiske kunnskaper
- kan planlegge, begrunne, gjennomføre, lede, vurdere og dokumentere relevant fag- og yrkesopplæring tilpasset elevenes/lærlingenes behov
- kan identifisere og arbeide systematisk med grunnleggende ferdigheter, herunder yrkesdidaktisk bruk av digitale verktøy
- kan vurdere og dokumentere elevers læring og utvikling, gi læringsfokuserede tilbakemeldinger og bidra til at elevene/lærlingene kan reflektere over egen læring
- kan orientere seg i faglitteraturen og forholde seg kritisk til informasjonskilder og eksisterende teorier knyttet til ungdomstrinnet og fag- og yrkesopplæring (8-13.trinn)
- behersker relevante arbeidsprosesser, verktøy, teknikker og uttrykksformer, og kan reflektere over egen yrkesutøvelse og justere denne under veiledning
- kan bruke og henviser til relevante forskningsresultater for å treffe begrunnede valg og gjennomføre systematisk yrkesfaglig og pedagogisk utviklingsarbeid

GENERELL KOMPETANSE

Kandidaten

- har innsikt i relevante faglige og yrkesetiske problemstillinger og kan formidle sentralt fagstoff på norsk både skriftlig, muntlig og gjennom andre dokumentasjonsformer
- Kan via faglig innsikt, engasjement og formidlingsevne motivere for elevenes/lærlingenes læring, yrkesstolthet og yrkesidentitet
- kan analysere egne behov for kompetanseheving og ha endrings- og utviklingskompetanse for å møte framtidens behov i skole, arbeids- og samfunnsliv
- kan legge til rette for entreprenørskap, nytenkning og innovasjon, og at lokalt arbeids-, samfunns- og kulturliv involveres i opplæringen
- kan bygge gode relasjoner til elever/lærlinger og skape konstruktive og inkluderende læringsmiljø
- kan bygge gode relasjoner til og samarbeide med foresatte og andre aktuelle samarbeidspartnere

§ 3 STRUKTUR OG INNHOLD I PRAKTISK-PEDAGOGISK UTDANNING FOR YRKESFAG

Praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag skal kvalifisere for undervisning på trinn 8-13.

Utdanningen har et omfang på 60 studiepoeng og består av *pedagogikk*, 30 studiepoeng, og *yrkesdidaktikk*, 30 studiepoeng.

Utdanningen organiseres i to emnegrupper:

Emnegruppe 1: *Ledelse av læreprosesser* - ledelse av lærings- og utviklingsarbeid i et individ- og gruppeperspektiv

Emnegruppe 2: *Skolen i samfunnet* - ledelse av lærings- og utviklingsarbeid i et organisasjons- og samfunnsperspektiv

Emnegruppene kan deles i ulike emner. Institusjonenes programplaner skal knytte pedagogikk, yrkesdidaktikk og praksis til de to emnegruppene.

I utdanningen skal kandidatene gjennomføre et tverrfaglig utviklingsprosjekt. Utviklingsprosjektet skal kombinere pedagogikk, yrkesdidaktikk og praksis og utgjøre minst 10 studiepoeng.

Praksisopplæringen skal være veiledet, vurdert og variert, inngå som en integrert del av begge emnegruppene og fordeles over begge semestre. Det skal være progresjon i praksisopplæringen.

Omfanget av praksisopplæringen skal være minst 60 arbeidsdager i skolen.

Praksisopplæringen skal i hovedsak gjennomføres i videregående opplæring og fordeles på de ulike trinnene i programområdet. Minst 10 dager skal gjennomføres på ungdomstrinnet (8.–10. trinn). Studenter som er tilsatt i skolen, bør ha minimum 50 % av praksis på annen skole enn egen arbeidsplass.

§ 4 NASJONALE RETNINGSLINJER, KJENNETEGN OG PROGRAMPLAN

Det er utarbeidet nasjonale retningslinjer for fagene og indikatorer for hva som kjennetegner lærerutdanning av høy kvalitet. Med utgangspunkt i forskriften og nasjonale retningslinjer skal den enkelte institusjon utarbeide programplan for praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag med bestemmelser om faglig innhold, herunder inkludere samiske emner, praksisopplæring, organisering, arbeidsformer og vurderingsordninger. Programplanen vedtas av institusjonens styre.

§ 5 OPPTAK

Opptakskrav til praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag er

- fullført treårig relevant profesjonsrettet bachelorgrad og minimum to års relevant yrkespraksis
- fag-/svennebrev eller annen fullført treårig yrkesutdanning på videregående nivå, generell studiekompetanse, to års relevant yrkesteoritisk utdanning utover videregående opplæringsnivå og fire års yrkespraksis

Utdanningsinstitusjonene vurderer opptak på grunnlag av realkompetanse.

§ 6 FRITAKSBESTEMMELSER

Dokumentasjon av realkompetanse, eksamen eller prøve som ikke er opparbeidet/avlagt som en del av Praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag kan gi grunnlag for fritak, jf. § 3-5 i lov om universiteter og høyskoler.

Fritak/innpassing skal føres på vitnemålet og dokumentasjon av realkompetanse må følge vitnemålet.

§ 7 IKRAFTTREDELSE OG OVERGANGSREGLER

Forskriften trer i kraft straks. Institusjonene kan selv velge om de vil følge denne forskriften fra høsten 2013. Fra høsten 2014 må alle institusjoner som tilbyr praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag følge denne forskriften.

Studenter som følger tidligere rammeplaner har rett til å avlegge eksamen etter disse inntil 31.

*Forskrift om rammeplan for PPU for yrkesfag
for trinn 8-13*

desember 2016. Fra dette tidspunkt oppheves forskrift til rammeplan for praktisk-pedagogisk utdanning fastsatt 3. april 2003.